

FIȘIERE TEXT ȘI BINARE

1. *Scrieți o funcție care preia numerele întregi dintr-un fișier text și le scrie într-un fișier binar, respectiv o funcție care preia numerele dintr-un fișier binar și le scrie într-un fișier text.*

Rezolvare:

Funcții de acest tip sunt necesare în programele care prelucrează informații stocate în fișiere binare, deoarece conținutul lor este codificat sub forma unui șir de octeți. Astfel, pentru a putea vizualiza datele dintr-un fișier binar într-un format specific unui tip de dată predefinit este necesară copierea lor într-un fișier text.

Funcția `textBinar` copiază conținutul unui fișier text într-un fișier binar. Astfel, funcția primește ca argumente două șiruri de caractere prin care se specifică calea fișierului text `nfin`, respectiv calea fișierului binar `nfout`. Pentru a copia numerele întregi din fișierului text `nfin` în fișierul binar `nfout`, fișierul text este deschis în modul citire și parcurs element cu element, folosind funcția `fscanf`. Fișierul binar `nfout` este deschis în modul scriere, iar fiecare număr întreg citit din fișierul text este scris în fișierul binar folosind funcția `fwrite`.

```
void textBinar(char *nfin, char *nfout)
{
    FILE *fin, *fout;
    int x;

    fin=fopen(nfin,"r");

    if(fin==NULL)
    {
        printf("Fisier inexistent!");
        return;
    }

    fout=fopen(nfout, "wb");

    while(fscanf(fin, "%d", &x)==1)
        fwrite(&x, sizeof(int), 1, fout);

    fclose(fin);
    fclose(fout);
}
```

Funcția `binarText` scrie formatat conținutul unui fișier binar într-un fișier text. Astfel, funcția primește ca argumente două șiruri de caractere prin care se specifică calea fișierului binar `nfin`, respectiv calea fișierului text `nfout`. Pentru a scrie conținutul fișierului binar în fișierul text, fișierul binar este deschis în modul citire și apoi parcurs cu funcția `fread`, în blocuri de octeți având dimensiunea egală cu cea a unui întreg. Fișierul text `nfout` este deschis în modul scriere, iar fiecare număr întreg citit din fișierul binar este scris în fișierul text, folosind funcția `fprintf`.

```

void binarText(char *nfin, char *nfout)
{
    FILE *fin, *fout;
    int x;

    fin=fopen(nfin,"rb");

    if(fin==NULL)
    {
        printf("Fisier inexistent!");
        return;
    }

    fout=fopen(nfout, "w");

    while(fread(&x, sizeof(int), 1, fin)==1)
        fprintf(fout, "%d ", x);

    fclose(fin);
    fclose(fout);
}

```

2. *Scrieți o funcție care să schimbe semnul fiecărui număr întreg dintr-un fișier binar. Funcția va avea ca parametru numele fișierului.*

Rezolvare:

Funcția `semnSchimbat` primește ca parametru numele fișierului sub forma unui șir de caractere. O metodă de rezolvare presupune parcurgerea fișierului cu metoda `fread`, în blocuri de octeți având dimensiunea egală cu cea a unui întreg, pentru a obține câte o valoare întreagă `x`. După ce semnul variabilei `x` este schimbat, noua valoare trebuie scrisă în fișierul de intrare. În acest sens, fișierul va fi deschis în modul mixt citire/scriere, respectiv în modul `rb+`.

Scrierea în fișier a valorii întregi `x` presupune, mai întâi, deplasarea pointer-lui de fișier înapoi cu `sizeof(int)` octeți față de poziția curentă, prin apelul `fseek(fin, -sizeof(int), SEEK_CUR)`, urmată de scrierea efectivă a valorii `x`.

```

void semnSchimbat(char* numeFisier)
{
    FILE* fin;
    int x;

    fin=fopen(numeFisier, "rb+");
    if(fin==NULL)
    {
        printf("Fisier inexistent!");
        return;
    }

    while(fread(&x, sizeof(int), 1, fin)==1)
    {

```

```

        x=-x;
        fseek(fin, -sizeof(int), SEEK_CUR);
        fwrite(&x, sizeof(int), 1, fin);
        fflush(stdin);
    }
    fclose(fin);
}

```

Codul de mai jos arată o modalitate de utilizare a funcțiilor definite în cadrul primelor două aplicații.

```

char fisierIn[50], fisierOut[50];

fgets(fisierIn, 50, stdin);
fisierIn[strlen(fisierIn)-1]='\0';

fgets(fisierOut, 50, stdin);
fisierOut[strlen(fisierOut)-1]='\0';

textBinar(fisierIn, fisierOut);
semnSchimbat(fisierOut);
binarText(fisierOut, fisierIn);

```

3. Scrieți un program care să creeze un fișier binar temporar format din valorile distincte dintr-un șir de n numere întregi citite de la tastatură și apoi să exporte conținutul fișierului binar într-un fișier text. Numele fișierului text se va citi de la tastatură.

Rezolvare:

Algoritmul de extragere a valorilor distincte dintr-un vector cu n numere întregi care poate conține duplicate presupune utilizarea unei structuri auxiliare de date de tip tablou care să rețină valorile din vectorul dat sub forma unei mulțimi (fără duplicate). În scopul de a nu utiliza un spațiu suplimentar de memorie internă, putem utiliza un fișier temporar care să rețină toate valorile fără duplicate din vectorul dat. Un fișier temporar este creat pe suportul extern în momentul executării programului, iar după terminarea programului sau după închiderea fișierului, acesta va fi șters automat. Pentru a crea și deschide un fișier temporar se utilizează funcția `FILE *tmpfile(void)` din biblioteca `stdio.h`. Fișierul nou creat este deschis implicit în modul mixt `wb+`.

O metodă de rezolvare presupune, mai întâi, scrierea în fișierul binar a primei valori din vector prin apelul `fwrite(&v[0], sizeof(int), 1, fp)`. Ulterior se consideră pe rând toate valorile din vectorul dat și se verifică dacă acestea au fost scrise deja în fișier. Acest lucru presupune o parcurgere repetată a fișierului temporar, deci pentru fiecare valoare căutată se poziționează pointer-ul de fișier la începutul său prin apelul `fseek(fp, 0, SEEK_SET)`.

```

#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>

```

```

void distincte(int v[], int n, char *numeFisier)
{
    FILE *fp;
    fp = tmpfile();

    int i, x, g;

    fwrite(&v[0], sizeof(int), 1, fp);

    for(i=1; i<n ;i++)
    {
        fseek(fp, 0, SEEK_SET);
        g=0;

        while(fread(&x, sizeof(int), 1, fp)==1)
            if(x==v[i])
            {
                g=1;
                break;
            }

        if(g==0)
            fwrite(&v[i],sizeof(int), 1, fp);
    }

    fseek(fp, 0, SEEK_SET);

    fflush(fp);
    FILE *fout;

    fout=fopen(numeFisier, "w");

    while(fread(&x, sizeof(int), 1, fp)==1)
    {
        fprintf(fout, "%d ",x);
        printf("%d ",x);
    }

    fclose(fp);
    fclose(fout);
}

int main()
{
    int n, i;
    char numeFisier[50];

    printf("n = ");
    scanf("%d", &n);

    int v[n];

    for(i=0 ; i<n ;i++)

```

```

scanf("%d", &v[i]);

fgetc(stdin);
printf("\nDati numele fisierului: ");
fgets(umeFisier, 50, stdin);
umeFisier[strlen(umeFisier)-1]='\0';

distincte(v, n, umeFisier);

return 0;
}

```

Variabila `g` a fost utilizată pentru marca faptul că o valoare din vectorul dat a fost găsită sau nu în fișierul temporar. Dacă valoarea curent analizată nu a fost găsită în fișierul temporar, atunci aceasta va fi scrisă după ultima valoare din fișier.

4. Scrieți un program care să genereze un număr aleator n format din exact două cifre și apoi să realizeze următoarele operații:
- să construiască în memorie o matrice pătratică de dimensiune n , având forma indicată mai jos (pentru $n = 4$):

0	1	2	3
1	0	1	2
2	1	0	1
3	2	1	0

- să scrie matricea în fișierul binar `matrice.bin`;
- să genereze două numere aleatoare i și j cuprinse între 0 și $n - 1$ și să interschimbe liniile i și j din matrice direct în fișierul `matrice.bin`, fără a încărca matricea în memoria internă;
- să exporte conținutul fișierului binar în fișierul text `matrice.txt`.

Rezolvare:

Prima cerință presupune construirea în memorie a unei matrice cu n linii și n coloane. Se observă faptul că fiecare element $a[i][j]$ al matricei reprezintă valoarea absolută a diferenței dintre cei doi indici i și j .

```

int n, i, j;

printf("n= ");
scanf("%d", &n);

int a[n][n];

for(i=0; i<n; i++)
    for(j=0; j<n; j++)
        a[i][j]=abs(i-j);

```

În scopul de a avea mai puține accesări ale fișierului binar, se propune scrierea matricei, linie cu linie, ci nu element cu element.

```
FILE *fin;
fin=fopen("matrice.bin", "wb+");

for(i=0; i<n; i++)
    fwrite(a[i], n*sizeof(int), 1, fin);
```

Pentru a genera aleatoriu două numere naturale distincte cuprinse între 0 și $n - 1$ se propune utilizarea funcției `rand()`.

```
int l1,l2;
l1=rand()%n;
do
{
    l2=rand()%n;
}
while(l1==l2);
```

Cele două numere generate `l1` și `l2` reprezintă numerele de ordine ale celor două linii pe care le vom interschimba. În acest sens, se poziționează pointerul de fișier pe prima valoare de pe linia `l1`, folosind apelul `fseek(fin,n*l1*sizeof(int),SEEK_SET)` și se copiază toate elementele liniei în tabloul `laux1`. Analog, se copiază toate elementele liniei `l2` în tabloul `laux2`. Ulterior, se va scrie în fișier tabloul `laux2` la poziția dată de primul element de pe linia `l1`, respectiv tabloul `laux1` la poziția data de primul element de pe linia `l2`.

```
int *laux1, *laux2;
fseek(fin,n*l1*sizeof(int),SEEK_SET);
laux1=(int*)malloc(n*sizeof(int));

fread(laux1,n*sizeof(int),1, fin);
fseek(fin,n*l2*sizeof(int),SEEK_SET);

laux2=(int*)malloc(n*sizeof(int));
fread(laux2,n*sizeof(int),1, fin);

fseek(fin,n*l1*sizeof(int),SEEK_SET);
fwrite(laux2, n*sizeof(int), 1, fin);

fseek(fin,n*l2*sizeof(int),SEEK_SET);
fwrite(laux1, n*sizeof(int), 1, fin);
```

Pentru realizarea ultimei cerințe ne folosim de funcția `binarText` de la exercițiul 1. Mai jos este prezentat codul integral al aplicației:

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <math.h>
#include <time.h>

void binarText(char *nfin, char *nfout)//preluata de mai sus
```

```

int main()
{
    int n, i, j, *laux1, *laux2, l1,l2;

    printf("n= ");
    scanf("%d", &n);

    int a[n][n];

    for(i=0; i<n; i++)
        for(j=0; j<n; j++)
            a[i][j]=abs(i-j);

    for(i=0; i<n; i++)
    {
        for(j=0; j<n; j++)
            printf("%d ",a[i][j]);
        printf("\n");
    }

    FILE *fin;
    fin=fopen("matrice.bin", "wb+");

    for(i=0; i<n; i++)
        fwrite(a[i], n*sizeof(int), 1, fin);

    srand(time(NULL));

    l1=rand()%n;

    do
    {
        l2=rand()%n;
    }
    while (l1==l2);

    fseek(fin,n*l1*sizeof(int),SEEK_SET);
    laux1=(int*)malloc(n*sizeof(int));
    fread(laux1,n*sizeof(int),1, fin);

    fseek(fin,n*l2*sizeof(int),SEEK_SET);
    laux2=(int*)malloc(n*sizeof(int));
    fread(laux2,n*sizeof(int),1, fin);

    fseek(fin,n*l1*sizeof(int),SEEK_SET);
    fwrite(laux2, n*sizeof(int), 1, fin);

    fseek(fin,n*l2*sizeof(int),SEEK_SET);
    fwrite(laux1, n*sizeof(int), 1, fin);

    fclose(fin);
    binarText("matrice.bin", "matrice.txt");
}

```

```

    return 0;
}

```

5. Definiți o structură *Student* care să permită memorarea următoarelor informații despre un student: număr matricol, nume, grupa și media. Numele se va păstra sub forma unui șir de caractere alocat dinamic. Implementați fiecare dintre următoarele cerințe folosind câte o funcție:
- încărcarea informațiilor despre mai mulți studenți dintr-un fișier tip CSV (Comma-Separated Values) într-un tablou unidimensional;
  - salvarea conținutului unui tablou unidimensional cu elemente de tip *Student* într-un fișier binar;
  - încărcarea conținutului unui fișier binar într-un tablou unidimensional cu elemente de tip *Student*;
  - ștergerea din fișierul binar a unui student specificat prin codul său matricol;
  - modificarea în fișierul binar a mediei unui student specificat prin codul său matricol.

Rezolvare:

În primul rând, definim structura *Student* astfel:

```

typedef struct
{
    int nrMatricol;
    char *nume;
    int grupa;
    double medie;
} Student;

```

- a) Fișierele CSV sunt fișiere text în care, pe fiecare linie, informațiile sunt separate prin virgule. În cazul nostru, fiecare linie din fișier va conține informații despre câte un student, astfel: *număr matricol,nume,grupa,media*. Pentru a încărca datele din fișierul CSV într-un tablou *ts* cu elemente de tip *Student*, vom citi fișierul CSV linie cu linie, după care vom separa informațiile ținând cont de faptul că separatorul este virgula. Parametrul *ns*, transmis prin adresă, va memora numărul elementelor tabloului *ts*.

```

void incarcareDateCSV(char *numeFisier, Student ts[], int *ns)
{
    char *p, linie[500];
    FILE *fin;

    fin = fopen(numeFisier, "r");

    if(fin == NULL)
    {
        printf("Fisier inexistent!");
        return;
    }

    *ns = 0;
    while(fgets(linie, 500, fin) != NULL)
    {

```



```

    p = strtok(linie, ",");
    ts[*ns].nrMatricol = atoi(p);

    p = strtok(NULL, ",");
    ts[*ns].nume = (char *)malloc(strlen(p) + 1);
    strcpy(ts[*ns].nume, p);

    p = strtok(NULL, ",");
    ts[*ns].grupa = atoi(p);

    p = strtok(NULL, "\\n");
    ts[*ns].medie = atof(p);

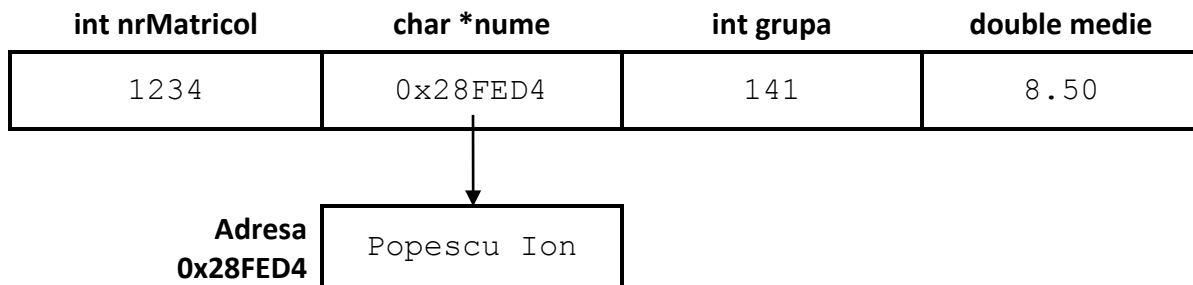
    (*ns)++;
}

fclose(fin);
}

```

Pentru a realiza conversia datelor numerice extrase din linia curentă sub forma unui șir de caractere în date numerice primitive, am folosit funcțiile `int atoi(char *șir)` pentru numere întregi și funcția `double atof(char *șir)` pentru numere reale, ambele incluse în biblioteca `stdlib.h`.

- b) Un element al unui tablou unidimensional `ts` cu elemente de tip `Student` are următoarea formă:

Se observă faptul că în câmpul `nume`, alocat dinamic, nu este memorat efectiv șirul de caractere care conține numele unui student, ci adresa sa de început din zona de memorie heap. Din acest motiv, dacă am scrie direct conținutul tabloului `ts` într-un fișier binar, am salva în fișierul binar niște adrese de memorie în locul numelor studenților respectivi, așa cum se poate observa în figura de mai jos:

int nrMatricol	char *nume	int grupa	double medie
1234	0x28FED4	141	8.50
sizeof(int) 4 octeți	sizeof(char*) 4 octeți	sizeof(int) 4 octeți	sizeof(double) 8 octeți

Ulterior, în momentul în care am redeschide fișierul binar și am citi informațiile despre studenți din el, s-ar încărca adresele respective, dar la acele adrese s-ar găsi alte informații (posibil aparținând altor programe sau chiar sistemului de operare)!

Din acest motiv, trebuie să scriem în fișierul binar, pe rând, valorile câmpurilor fiecărui element `ts[i]` al tabloului, iar în cazul câmpului `nume`, care are o lungime variabilă, vom scrie în fișierul binar mai întâi dimensiunea sa în octeți, respectiv `strlen(ts[i])+1`, după care vom scrie șirul de caractere corespunzător, astfel:

int nrMatricol	char *nume		int grupa	double medie
1234	12	Popescu Ion	141	8.50
sizeof(int) 4 octeti	sizeof(int) 4 octeti	strlen(nume)+1 12 octeti	sizeof(int) 4 octeti	sizeof(double) 8 octeti

Implementarea funcției este următoarea:

```
void scriereDateBinar(Student ts[], int n, char *numeFisier)
{
    FILE* fout;
    unsigned int i, dim_nume;

    fout = fopen(numeFisier, "wb");

    for(i = 0; i < n; i++)
    {
        fwrite(&ts[i].nrMatricol, sizeof(ts[i].nrMatricol), 1, fout);

        dim_nume = strlen(ts[i].nume) + 1;
        fwrite(&dim_nume, sizeof(dim_nume), 1, fout);
        fwrite(&ts[i].nume, dim_nume, 1, fout);

        fwrite(&ts[i].grupa, sizeof(ts[i].grupa), 1, fout);
        fwrite(&ts[i].medie, sizeof(ts[i].medie), 1, fout);
    }

    fclose(fout);
}
```

- c) Încărcarea conținutului unui fișier binar într-un tablou unidimensional cu elemente de tip `Student` se va realiza prin operații de citire similare celor de scriere din funcția anterioară:

```
void incarcareTablouBinar(char *numeFisier, Student ts[], int *n)
{
    FILE* fin;
    unsigned int i, dim_nume;
```

```

int auxm;

fin = fopen(numeFisier, "rb");

if(fin == NULL)
{
    printf("Fisier inexistent!");
    return;
}

i = 0;
while(fread(&auxm, sizeof(auxm), 1, fin) == 1)
{
    ts[i].nrMatricol = auxm;
    fread(&dim_nume, sizeof(dim_nume), 1, fin);
    ts[i].nume = (char *)malloc(dim_nume);
    fread(&ts[i].nume, dim_nume, 1, fin);

    fread(&ts[i].grupa, sizeof(ts[i].grupa), 1, fin);
    fread(&ts[i].medie, sizeof(ts[i].medie), 1, fin);
    i++;
}

*n = i;

fclose(fin);
}

```

După utilizarea unui tablou unidimensional `tp` cu elemente de tip `Student`, este necesară eliberarea zonelor de memorie alocate dinamic pentru numele studenților!

- d) Funcția `modificareStudent` va avea ca parametri, pe lângă numele fișierului binar în care sunt salvate informațiile despre studenți, numărul matricol `nrm` al studentului și noua sa medie `medn`. Funcția va întoarce valoarea 1 dacă modificarea a putut fi efectuată (în fișierul binar există informații despre studentul respectiv) sau 0 în caz contrar. Deoarece căutarea unui student se efectuează după numărul său matricol, nu vom citi din fișierul binar toate informațiile despre fiecare student, ci doar numărul său matricol `nrm_crt` și lungimea numelui `dim_nume`. Astfel, în momentul în care vom găsi în fișierul binar numărul matricol căutat `nrm`, putem actualiza direct valoarea mediei studentului respectiv, deoarece știm faptul că aceasta este memorată peste `dim_nume+sizeof(int)` octeți la dreapta față de poziția curentă. Dacă numărul matricol curent `nrm_crt` nu este cel căutat, atunci vom avansa la următorul număr matricol, adică peste `dim_nume+sizeof(int)+sizeof(double)` octeți la dreapta față de poziția curentă.

```

int modificareStudent(char *numeFisier, int nrm, double medn)
{
    FILE* fin;
    unsigned int dim_nume;
    int nrm_crt;

```

```

    fin = fopen(numeFisier, "rb+");

    if(fin == NULL)
    {
        printf("Fisier inexistent!!!");
        return 0;
    }

    while(fread(&nrm_crt, sizeof(int), 1, fin ) == 1)
    {
        fread(&dim_nume, sizeof(dim_nume), 1, fin);

        if(nrm_crt == nrm)
        {
            fseek(fin, dim_nume + sizeof(int), SEEK_CUR);
            fwrite(&medn, sizeof(medn), 1, fin);
            fclose(fin);
            return 1;
        }

        fseek(fin, dim_nume + sizeof(int) + sizeof(double), SEEK_CUR);
    }

    fclose(fin);

    return 0;
}

```

- e) Funcția `stergereStudent` va avea ca parametri, pe lângă numele fișierului binar în care sunt salvate informațiile despre studenți, și numărul matricol `nrm` al studentului ale cărui informații dorim să le ștergem. Funcția va întoarce valoarea 1 dacă ștergerea a putut fi efectuată cu succes (în fișierul binar există informații despre studentul respectiv) sau 0 în caz contrar.

Deoarece în limbajul C nu există funcții predefinite care să permită trunchierea unui fișier, operația de ștergere se poate implementa astfel:

1. se copiază selectiv informațiile din fișierul respectiv într-un fișier auxiliar;
2. se șterge efectiv fișierul inițial de pe suportul de memorie externă;
3. se redenumeste fișierul auxiliar cu numele fișierului inițial.

Căutarea studentului ale cărui informații dorim să le ștergem din fișierul binar se va efectua după numărul său matricol `nrm`. Dacă numărul matricol curent `nrm_crt` este diferit de `nrm`, atunci vom citi toate informațiile referitoare la studentul respectiv și le vom scrie în fișierul binar auxiliar. În caz contrar, vom ignora informațiile respective, prin mutarea pointer-ului de fișier înainte cu `dim_nume+sizeof(int)+sizeof(double)` octeți.

```

int stergereStudent(char *numeFisier, int nrm)
{
    FILE *fin, *fout;
    unsigned int dim_nume;

```

```

int nrm_crt, gs;
char aux[101];

fin = fopen(umeFisier, "rb");
fout = fopen("tmp_studenti.bin", "wb");

if(fin == NULL)
{
    printf("Fisier inexistent!\n");
    return 0;
}

gs = 0;
while(fread(&nrm_crt, sizeof(int), 1, fin ) == 1)
{
    fread(&dim_nume, sizeof(dim_nume), 1, fin);

    if(nrm_crt != nrm)
    {
        fread(aux, dim_nume+sizeof(int)+sizeof(double), 1, fin);
        fwrite(&nrm_crt, sizeof(nrm_crt), 1, fout);
        fwrite(&dim_nume, sizeof(dim_nume), 1, fout);
        fwrite(aux, dim_nume+sizeof(int)+sizeof(double), 1, fout);
    }
    else
    {
        gs = 1;
        fseek(fin, dim_nume+sizeof(int)+sizeof(double), SEEK_CUR);
    }
}

fclose(fin);
fclose(fout);

remove(umeFisier);
rename("tmp_studenti.bin", umeFisier);

return gs;
}

```

Pentru ștergerea fizică a unui fișier se folosește funcția `int remove(const char *cale_fisier)` din biblioteca `stdio.h`, iar pentru redenumirea unui fișier funcția `int rename(const char *cale_fisier, const char *nume_nou)` din aceeași bibliotecă. Ambele funcții întorc valoarea 0 în cazul în care operația respectivă se efectuează cu succes sau o valoare nenulă în caz contrar.

6. În momentul copierii sau transmiterii printr-o rețea a unui fișier pot să apară diverse erori cauzate de modificarea, intenționată sau nu, a valorilor unor octeți. Unul dintre mecanismele utilizate pentru a verifica integritatea unui fișier îl constituie calcularea unei *sume de control (checksum)* pentru fișierul respectiv, folosind un anumit algoritm ce antrenează toți octeții fișierului. Valoarea astfel obținută este transmisă/publicată, pe un canal de comunicație, alături de fișierul respectiv. Verificarea integrității fișierului

recepționat se poate realiza prin calcularea sumei de control a acestuia, folosind același algoritm, urmată de compararea rezultat obținut cu suma de control publicată pentru fișierul respectiv.

Unul dintre cei mai simpli algoritmi de calcul a unei sume de control constă în adunarea tuturor valorilor octeților din fișier (considerați ca fiind fără semn și, eventual, grupați câte 2, 4 sau 8) și reducerea modulo o anumită constantă a sumei obținute (de obicei, constanta este egală cu 2^b , unde b semnifică numărul de biți pe care se reprezintă tipul de date întreg fără semn utilizat pentru calcularea sumei). De exemplu, dacă un fișier binar este format din octeții fără semn având valorile 200, 7, 153, 9, 110, 88 vom obține suma $s = 200 + 7 + 153 + 9 + 110 + 88 = 567$. Reducând suma s modulo 256 (deoarece $b = 8$), vom obține suma de control 55. Se observă cu ușurință faptul că această metodă nu permite detectarea mai multor tipuri de modificări care se pot efectua asupra octeților unui fișier, cum ar fi schimbarea ordinii octeților sau înlocuirea unui grup de octeți cu un alt grup având aceeași suma a valorilor.

Un algoritm mai sensibil la modificarea octeților a fost propus în 1982 de către John Fletcher. O descriere a acestui algoritm o puteți găsi în pagina https://en.wikipedia.org/wiki/Fletcher%27s_checksum. Algoritmul constă în parcurgerea fișierului binar în grupuri de câte B octeți fără semn ($B \in \{1,2,4\}$) și calculul a două sume, ambele reduse modulo $2^{8*B} - 1$, astfel:

- termenii primei sume (`suma1`) sunt grupurile de câte B octeți citite din fișierul binar;
- termenii celei de-a doua sume (`suma2`) sunt valorile obținute pentru prima sumă (`suma1`) după fiecare grup de octeți citit.

Suma de control (`cs`) se obține prin concatenarea reprezentării binare a valorii celei de-a doua sume (`suma2`) cu reprezentarea binară a primei sume (`suma1`). Astfel, suma de control trebuie să fie calculată utilizând un tip de date întreg fără semn având o lungime a reprezentării binare egală cu $2 * B$!

De exemplu, pentru șirul de octeți de mai sus, considerând $B = 1$ și modulul $2^8 - 1 = 255$, vom calcula suma de control astfel:

Octet curent	suma1	suma2
–	0	0
200	$200 \% 255 = 200$	$200 \% 255 = 200$
7	$(200 + 7) \% 255 = 207$	$(200 + 207) \% 255 = 152$
153	$(207 + 153) \% 255 = 105$	$(152 + 105) \% 255 = 2$
9	$(105 + 9) \% 255 = 114$	$(2 + 114) \% 255 = 116$
110	$(114 + 110) \% 255 = 224$	$(116 + 224) \% 255 = 85$
88	$(224 + 88) \% 255 = 57$	$(85 + 57) \% 255 = 142$
Suma de control	$\overbrace{10001110}^{142} \overbrace{00111001}^{57} = 36409$	

În continuare, este prezentat programul complet pentru calculul sumei de control folosind algoritmul lui Fletcher în care am considerat $B = 2$ octeți, deci se va utiliza modulul $2^{16} - 1 = 65535$, iar suma de control se va reprezenta pe 32 de biți fără semn:

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>
#include <stdlib.h>

int main()
{
    FILE *f;

    unsigned short int w, suma1, suma2;
    unsigned char i, x;
    unsigned int dimf, cs;
    unsigned char numef[101];

    printf("Numele fisierului: ");
    fgets(numef, 101, stdin);
    numef[strlen(numef) - 1] = '\0';

    f = fopen(numef, "rb");

    fseek(f, 0, SEEK_END);
    dimf = ftell(f);
    rewind(f);

    suma1 = suma2 = 0;
    while(fread(&w, sizeof(unsigned short int), 1, f) == 1)
    {
        suma1 = (suma1 + w) % 65535;
        suma2 = (suma2 + suma1) % 65535;
    }

    if(dimf % 2 != 0)
    {
        fread(&x, 1, 1, f);
        suma1 = (suma1 + x) % 65535;
        suma2 = (suma2 + suma1) % 65535;
    }

    fclose(f);

    cs = suma2;
    cs = cs << 16 | suma1;

    printf("\n\nSuma de control: %u\n", cs);

    return 0;
}
```

Deoarece fișierul binar este parcurs în blocuri de câte 2 octeți, în cazul în care dimensiunea fișierului în octeți este un număr impar, atunci ultimul octet trebuie citit separat.

Se poate observa faptul că algoritmul lui Fletcher calculează o sumă de control cu ajutorul căreia pot fi detectate modificări ale ordinii octeților sau înlocuiri ale unui grup de octeți cu un alt grup având aceeași sumă a valorilor. Totuși, există și câteva modificări pe care acest tip de sumă de control nu le poate detecta. Puteți să dați exemplu de o astfel de modificare?

Probleme propuse

1. Scrieți un program care să creeze un fișier binar cu numere întregi generate aleator într-un interval $[-n, n]$, cu n citit de la tastatură, după care să modifice fiecare număr din fișier astfel: numerele pare se înjumătățesc, iar cele impare se dublează.
2. Scrieți un program care să creeze un fișier binar cu numere întregi generate aleator într-un interval $[-n, n]$, cu n citit de la tastatură, după care să sorteze crescător numerele din fișier fără a utiliza structuri de date auxiliare și apoi să afișeze pe ecran valoarea maximă din fișier, precum și frecvența sa de apariție.
3. Scrieți câte o funcție pentru rezolvarea următoarelor cerințe:
  - a) salvarea în fișierul binar *matrice.bin* a unei matrice pătratice de dimensiune $n \times n$, având elementele citite de la tastatură;
  - b) determinarea numărului de linii/coloane ale unei matrice pătratice salvate în fișierul *matrice.bin*;
  - c) exportarea conținutului fișierului binar în fișierul text *matrice.txt*;
  - d) afișarea pe ecran a elementelor aflate pe diagonala principală a unei matrice salvate în fișierul *matrice.bin*, fără utilizarea unor structuri de date auxiliare.
4. Definiți o structură *Angajat* care să permită memorarea următoarelor informații despre un angajat: *cnp*, *nume*, *vârstă* și *salariu*. Numele se va păstra sub forma unui șir de caractere alocat dinamic. Scrieți câte o funcție pentru rezolvarea fiecăreia dintre următoarele cerințe:
  - a) scrierea în fișierul binar *angajati.bin* a informațiilor despre mai mulți angajați cu datele citite de la tastatură;
  - b) afișarea pe ecran a datelor despre un angajat din fișierul binar *angajati.bin* pentru care se cunoaște codul numeric personal;
  - c) adăugarea unui nou angajat în fișierul binar *angajati.bin*;
  - d) scrierea în fișierul text *salarii.txt* a numelui și salariului fiecărui angajat din fișierul binar *angajati.bin*, precum și salariul mediu;
  - e) afișarea pe ecran a numelor angajaților din fișierul binar *angajati.bin* care au salariul egal cu cel maxim ;
  - f) ștergerea unui angajat din fișierul binar *angajati.bin* pentru care se cunoaște codul numeric personal.

5. Scrieți o funcție care să încarce într-un tablou unidimensional conținutul unui fișier binar în care sunt memorate numere întregi, să sorteze descrescător tabloul respectiv folosind funcția `qsort` din `stdlib.h` și apoi să-l afișeze pe ecran. Funcția va avea ca parametru numele fișierului binar.

6. O imagine color poate fi transformată într-o imagine sepia înlocuind valorile (R, G, B) ale fiecărui pixel cu valorile (R', G', B') definite astfel:

$$R' = \min \{ [0.393 * R + 0.769 * G + 0.189 * B], 255 \}$$

$$G' = \min \{ [0.349 * R + 0.686 * G + 0.168 * B], 255 \}$$

$$B' = \min \{ [0.272 * R + 0.534 * G + 0.131 * B], 255 \}$$

unde prin $[x]$ am notat partea întreagă a numărului real x . Scrieți un program care să citească de la tastatură calea unei imagini color de tip bitmap și să o transforme într-o imagine sepia.

7. O îmbunătățire a algoritmului lui Fletcher pentru calculul unei sume de control (prezentat în aplicația 6) a fost propusă în anul 1995 de către Mark Adler. O descriere a acestui algoritm o puteți găsi în pagina <https://en.wikipedia.org/wiki/Adler-32>. Scrieți un program care să implementeze acest algoritm pentru un fișier binar.